

št. 1-12

informativni

glasilo ravnenskih železarjev

N 31123/1998

fuzinar

Leto XXXII

Ravne na Koroškem, januar 1995

Št. 1

IZTEKLO SE JE (ŠE ENO) PRELOMNO LETO

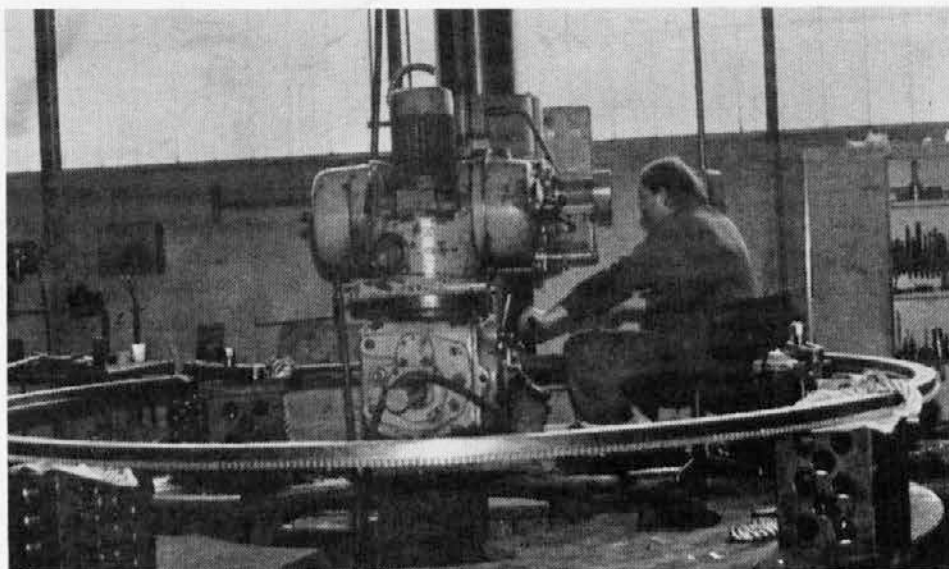
(Prezr najpomembnejših dogodkov v Slovenskih železarnah v letu 1994)

Ravnah in v Štorah, sedež pa bi bil na Ravnah - je UO SŽ šele konec novembra 1994 sprejel sklepe o ustanovitvi ene družbe za dolgi program. Jeklo Štore se je pripojilo Metalu Ravne, ki je obdržal firmo in sedež. Tako so se končale dileme, kaj s to štorsko družbo: še jeseni je namreč država zanjo iskala ustrezno rešitev (zaprte ni

NOVO VODSTVO SLOVENSkih ŽELEZARN

Na začetku leta 1994 so Slovenske železarne dobile novega v.d. generalnega direktorja dipl. inž. Andreja Kokaljja, nekdanjega direktorja Železarne Ravne. Nasledil je dr. Andra Ocvirka, ki je odstopil predvsem zaradi politizacije razmer v Štorah (vzrok je bil sklep vlade o združitvi ravnenskega Metala in štorskega Jekla, kar je zlasti med Štorani povzročilo razburjenje, da bo Jeklo žrtvovano v korist Metala). Dr. Andru Ocvirku so vsi sicer priznavali, da je veliko naredil za sanacijo železarn, v vladi pa so menili, da je bil uspešen zgolj na začetku. Poučeni v železarnah pa so dokazovali, da je sanacija najbolj blokiralala vlada sama, češ, da ne ve, kaj bi z železarnami.

1.4.1994 je UO SŽ imenoval naslednje poslovodstvo: Andreja Kokaljja za

generalnega direktorja, Vinka Pogačnika za namestnika generalnega direktorja, Braneta Žerdonerja za direktorja za kadrovsko prestrukturiranje, dr. Vasilija Prešerna za direktorja za tehnični razvoj in Mitjo Dobnika za direktorja za ekonomiko in finance. (Slednjega je že v začetku junija zamenjal Jože Gubenšek). Na posameznih železarskih lokacijah pa so direktorji postali: Brane Žerdoner na Ravnah, Boris Marolt v Štorah in Vinko Pogačnik na Jesenicah.

Do večjih kadrovskih zamenjav je prišlo ob koncu leta oziroma na začetku leta 1995, in sicer v družbah Metal Ravne ter Jeklo Štore. Potem ko je dr. Maks Tajnikar že predlanskega decembra napovedal preoblikovanje holdinga Slovenske železarne v delniško družbo iz dveh družb - ploščati program naj bi izdelovali na Jesenicah, dolgega na

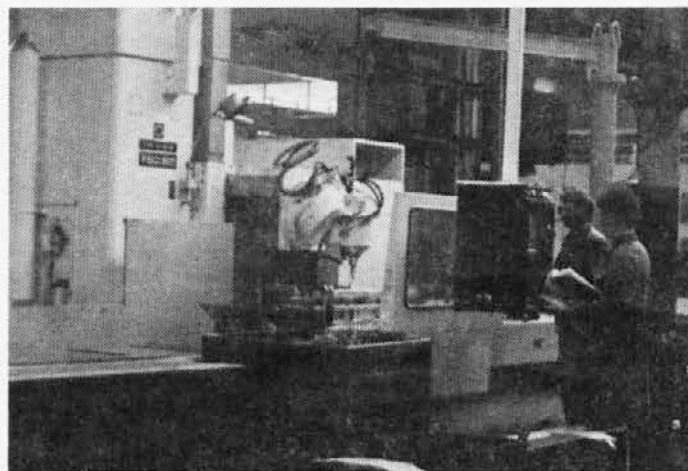
bilo-kljub popolnoma drugačni izjavi predsednika UO SŽ - cilj vladne politike), v igri pa so bile zato tri enakovredne možnosti - poiskati partnerja doma ali v tujini ali pa najti rešitev znotraj sistema SŽ. Zaenkrat je obveljalo slednje. Novo vodstvo razširjenega Metala pa sestavljajo: Vinko Pogačnik, dipl. inž., Filip Filipov, dipl. inž., in dr. Matic Tasič.

PRIVATIZACIJA STORITVENIH PODJETIJ

Že 27. oktobra 1993 je UO SŽ objavil razpis za prodajo t.i. podjetij C. Na prodaj je bilo 16 servisnih podjetij, med njimi šest ravenskih. Na razpis je prispelo 30 bolj ali manj popolnih prijav, komisija za oceno ponudb pa je UO SŽ predlagala, da naj najbolj resno obravnava le ponudbe za nakup De profundisa.

Iz Poslovnega servisa, Transloga, VIP, Zaščite ter (delno) Metala so lani nastala zasebna podjetja. Največ se jih je oblikovalo v prvih štirih mesecih, do konca leta pa še nekaj. Sedaj 21 zasebnih družb (v različnih organizacijskih oblikah) in en javni zavod zaposlujejo prek 430 delavcev, ki so bili še lani trajni presežki.

Ideja o odkupu podjetij z lastninskimi certifikati in listinami za neizplačani del plač je bila v jeseni in zimi 1993. leta zelo verjetna, zato so zaposleni izpolnjevali tudi ankete o pripravljenosti za nakup oziroma za sodelovanje v interni razdelitvi delnic. Ustrezna resorna ministrstva pa so tovrstne programe za nakup družb C zavrnili.

Do spremembe odločitve je prišlo po več kot letu dni. V začetku decembra 1994 je generalni direktor SŽ v internem glasilu seznanil zaposlene, da lahko lastninske certifikate in listine za manj izplačane osebne dohodke vložijo v Slovenske železarne. Zakon o privatizaciji pravnih oseb in premoženja v lasti RS namreč omogoča, da do 20 odst. lastniškega deleža v zameno za omenjene listine dobijo sedanji in nekdanji zaposleni, upokojenci ter njihovi družinski člani. Zamenjava lastninskih certifikatov in listin za neizplačani del plač v delnice Slovenskih železarn bo izpeljana do 30. junija 1995.

14. novembra 1994 je bil objavljen ponovni razpis za prodajo De profundisa. UO SŽ se je zanj odločil potem, ko je poslovodstvo SŽ na oktobrski seji ugotovilo, da kupec (dravograjsko računalniško podjetje Mentis) ni izpolnil vseh obveznosti iz pogodbe, ki je bila sklenjena po prvem razpisu. Postopek prodaje se je vlekel tudi zaradi poznega soglasja vlade RS k prodaji podjetij C, ki je prišlo šele lanskega junija. Nameravana prodaja De profundisa je bila razveljavljena, vsi pa so z zanimanjem čakali, kdo se bo prijavil na ponovni razpis. Kupcem je bil na voljo 80-odstotni lastniški delež podjetja, če pa ustreznega ponudnika ne bi bilo, bi bilo mogoče kupiti posamezne objekte podjetja, in sicer hotel Korotan v Portorožu, tri jedilnice v železarni in poslovne prostore podjetja. Najnižja cena 80-odstotnega lastniškega deleža podjetja je bila 5 milijonov mark oziroma 3,5 milijona mark za portoroški hotel. Na ponovni razpis za prodajo De profundisa se ni prijavil nihče. Podjetje bodo Slovenske železarne poskušale prodati letos. Tudi zaradi tega je verjetno uprava SŽ v drugi polovici decembra 1994:

leta objavila "informativni razpis za zbiranje ponudb najugodnejše strokovne organizacije za vodenje in realizacijo programa odprodaje podjetij oziroma premoženja podjetij."

KONEC "SVINČENIH" ČASOV ZA SLOVENSKE ŽELEZARNE?

Polletni poslovni rezultati Slovenskih železarn so dvignili optimizem železarjem in vladi, saj so pokazali nadaljnje izboljšanje položaja železarskega koncerna, čeprav rezultati še niso bili pozitivni. Koncern je v prvih lanskih šestih mesecih ustvaril za 261 milijonov mark realizacije, tudi poslovni rezultati so bili ugodni, čeprav še ne pozitivni. Izguba je znašala približno 2 milijardi tolarjev. Povečala se je produktivnost, izražena v tonah na zaposlenega. Tako se je produktivnost v primerjavi z lanskim letom v jeseniškem Acroniju zvišala skoraj za 50 odstotkov, v ravenski železarni za 20 odstotkov, v štorski jeklarni pa za približno 12 odstotkov. Tudi sicer je najboljšo rezultate dosegel jeseniški Acroni, ki je praktično že v črni številki, najslabši člen železarske verige pa je bila Jeklarna Štore z največjo izgubo.

Železarne so nadaljevale tudi z racionalizacijo poslovanja, med drugim so v enem letu zmanjšale število zaposlenih za dva tisoč ljudi, in sicer na način, ki ni sprožil socialnih pretresov. Spodbudna so bila tudi naročila, saj so imele metalurške družbe z njimi zasedene vse zmogljivosti, za nekatere izdelke pa je povpraševanje celo presegló proizvodne zmogljivosti.

Za lastno preživetje in da bi lahko izkoristile konjunkturo na svetovnem trgu, pa so Slovenske železarne nujno potrebovale obratni kapital. Državni zbor jim ga je zagotovil šele jeseni (26. oktobra 1994), in sicer z zakonom o zagotavljanju sredstev za odplačilo kreditov za trajna obratna sredstva in za izvedbo nujnih investicijskih del. Z zakonom, ki je bil sprejet šele po tretjem branju (potem ko je poleti naletel na nasprotovanja in obudil polemike, ali potrebujemo "primitivno" gospodarstvo, je bil jeseni brez večjih težav potrjen - verjetno tudi zaradi ugodnih polletnih rezultatov), bo vlada od leta 1995 do 2002 iz proračuna zagotovila 61 milijonov mark denarja, s katerim bo odplačevala glavnice posojil, ki jih bodo SŽ v tem obdobju najele za obratna sredstva (33 milijonov mark) in nekatere nujne investicije v višini 28 milijonov mark.

Življenje v železarnah pa se je kljub takšnim ali drugačnim težavam odvijalo delovno; na Ravnah smo npr. proslavili nekaj okroglih obletnic posameznih obratov, nekatera podjetja pa so se opremila s sodobnimi stroji. SŽ so na Madžarskem odprle predstavništvo, priredile so tudi prvo zunanjetrgovinsko konferenco...

Spodbudni pa so tudi podatki, ki jih o Slovenskih železarnah objavlja tuji tisk. V decembrski številki nemške strokovne revije Stahl und Eisen, ki povzema podatke o proizvodnji jekla v državah članicah mednarodnega združenja IISI (le-ta združuje 92 odst. vseh proizvajalcev jekla in jeklarskih izdelkov z vsega sveta), zasledimo podatek, da so Slovenske železarne med lanskim januarjem in oktobrom proizvedle 347.000 ton odlitega jekla, kar je za 18,6 odst. več kot v istem obdobju predlani. V zahodni Evropi so v tem obdobju proizvedli 136.841.000 ton jekla oziroma za 3,6 odst. več kot v istem predlanskem obdobju. Bolj kot v Sloveniji se je proizvodnja jekla povečala le še na Danskem (za 18,8 odst.), najbolj pa se je zmanjšala v Makedoniji (za 33,4 odst.) ter v Srbiji in Črni gori (za 29,6 odst.).

V Slovenskih železarnah pričakujejo, da bo proizvodnja jekla naraščala tudi v prihodnje ...

OBČINE IN NJIHOVA VODSTVA V MEŽIŠKI DOLINI

V nedeljo, 4. decembra 1994, so bile v vsej Sloveniji volitve občinskih svetov in županov novih mestnih in "navadnih" občin. V Mežiški dolini so iz velike občine Ravne na Koroškem nastale tri manjše: Črna na Koroškem, Mežica in Ravne - Prevalje.

Prva šteje (po zadnjih statističnih podatkih) 3.919 prebivalcev, druga 4.225 in tretja 19.256 občanov, kar bi že skoraj zadostovalo za mestno občino, vendar občina Ravne - Prevalje tega statusa ni dobila, ker ga je državni zbor poklonil Slovenj Gradcu, ki šteje precej manj prebivalcev, a ima več regijskih ustanov.

Na spomladanskem referendumu so se ljudje v Mežiški dolini izrekli proti samostojnim malim občinam, le Prevaljčani pa so imeli možnost, da so glasovali za skupno občino Ravne - Prevalje, in so jo tudi izrabili.

ČRNA NA KOROŠKEM

V občini Črna na Koroškem, ki obsega več kot polovico ozemlja Mežiške doline, ima pa najmanj prebivalcev, je postal **župan Franc Stakne**, ki ga je kandidirala Združena lista socialnih demokratov. Njegova stranka je dobila tudi tri mesta v občinskem svetu. Zasedli so jih Jožef Rednak, Emil Savelli in Branislav Šisernik. Tri poslance ima tudi LDS, in to Ivana Jezernika, Stanka Petovarja in Danijela Šipka. Po dva člana imata SKD - Rudolfa Abrahama in Ivana Potočnika - ter SLS - Marjana Kodruna in Eriha Kurnika; dva sta bila izvoljena še na listi občanov - Karel Markovič in Alojzij Repanšek, eden pa pri Zelenih Slovenije - Jurij Voler.

Na ustanovitveni seji, ki je bila 24. decembra, so za **predsednika** 13-članskega občinskega sveta izvolili **Emila Savellija**, za **podpredsednika** pa **Stanka Petovarja**.

MEŽICA

V Mežici je bil že v prvem krogu volitev za **župana** izvoljen **Janez Praper**, ki ga je predlagala skupina volilcev, podprle pa vse stranke, razen ZLSD in LDS, ki sta imeli svoja kandidata. Dobil je več kot 70 odstotkov glasov. Če bo imel tako podporo tudi v občinskem svetu, bo nova občina Mežica lahko dobro delovala.

V občinski svet, ki šteje 14 članov, so bili izvoljeni: štirje kandidati LDS: Zoran Mlakar, Dušan Krelbel, Rudolf Rajzer, Stojan Gerdej; trije kandidati SKD: Franjo Kocen, Vida Potočnik, Janez Krebs; dva kandidata

SLS: Anton Pratnekar, p.d. Jakopič, Franc Klavž; dva kandidata ZLSD: Pavel Steblovnik, Irena Mazej; dva kandidata DS-SOPS: Jože Kreuh, Bojan Stane; in kandidat SDSS Janko Grubelnik.

Na ustanovitveni seji sveta, 22. decembra, so sprejeli začasni poslovnik in izvolili **predsednico, Vido Potočnik**, ter **podpredsednika, Zorana Mlakarja**.

RAVNE - PREVALJE

V občini Ravne - Prevalje, ki je po številu prebivalcev najmočnejša v Mežiški dolini in na širšem območju, je bil za **župana** v drugem krogu izvoljen **Maks Večko**, kandidat ZLSD. Premagal je kandidata strank slovenske pomladi Matija Tasiča, dosedanjega predsednika IS občine Ravne na Koroškem.

Občinski svet šteje 27 članov, pri volitvah pa je največ glasov (20,7 odstotka) dobila stranka SKD, ki ima v njem šest sedežev, enako kakor ZLSD, ki je dobila skoraj 2 odst. glasov manj.

Člani sveta v občini Ravne - Prevalje so: Janez Gorjanc, Ludvik Kotnik, Franc Mager, Marjan Berložnik in Ljudmila Kotnik iz SKD; Jožef Logar, Matevž Šipek, Frančiška Korošec, Adolf Cigler, Veronika Horjak in Rudolf Košuta iz ZLSD; dr. Janez Bratina, Franc Juričan, Karmen Sonjak, Vilko Černovšek in Mojca Kert-Kós iz LDS; Stanislav Taks, Branko Krautberger, Milan Škafar in Dušan Rus iz SDSS; Ivan Penec in Ferdo Strgar iz SLS; Mihael Jurak, kandidat SNLK; Dušan Gjura, kandidat Zelenih Slovenije; ter Alojz Podjavoršek iz SNS.

Na ustanovitveni seji, 24. decembra, so izvolili za **predsednika** občinskega sveta **Marjana Berložnika**, za **podpredsednika** pa **dr. Janeza Bratino** in **Stanislava Taksa**.

KNJIŽICA O OGREVANJU S PLINOM

Energetska svetovalnica Ravne na Koroškem je ob prvi obletnici delovanja, v decembru, izdala priročnik *Ogrevanje s plinom*.

Besedila so prispevali: energetska svetovalka Mojca Kert-Kos, dipl. inž., Karel Pangerc, predstavnik firme Robert Bosch, d.o.o., Igor Kogej, dipl. inž., MKM Inženiring, Aleš Opara, inž., EMPA, d.o.o., Bojan Medved, dipl. inž., KP Prevalje. Knjižico je oblikoval Borut Bončina, lektorirala prof. Majda Dretnik, natisnili pa so jo v Koroški tiskarni Slovenj Gradec v 1000 izvodih. Izid sta, razen podjetij, katerih predstavniki so prispevali besedila, podprli še Energetika Ravne, d.o.o. in SO Ravne na Koroškem.

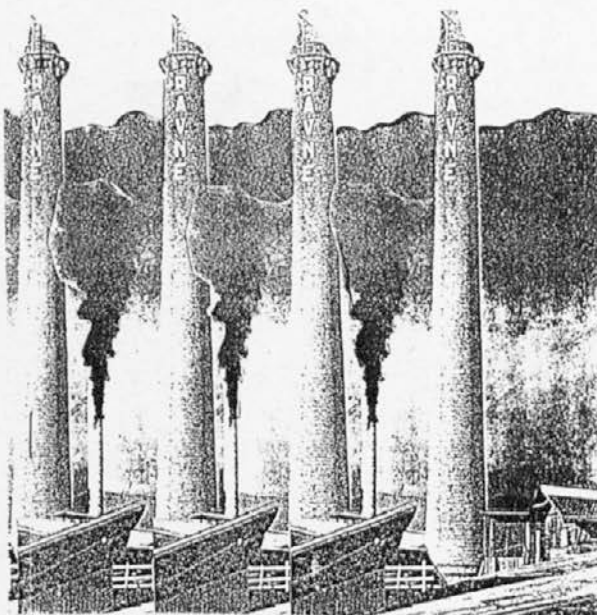
Svetovalnica je izdala publikacijo z namenom "izbrati zase in za svoje potomce najprimernejši način ogrevanja domov in priprave tople vode" (Mojca Kert-Kos). V njej so posamezni strokovnjaki predstavili plin kot ekološko najmanj škodljivo gorivo ter sodobno kakovostno opremo proizvajalcev: Junkersa, Unicala in Berette.

Kot je zapisano v članku *Razvoj oskrbe Mežiške doline z zemeljskim plinom*, je imela naša dolina prednost pred nekaterimi drugimi območji Slovenije, saj so napeljali plin v Železarno Ravne že leta 1978, s tem pa je bila dana možnost, da se omrežje razširi še k drugim industrijskim porabnikom in na domove. Doslej je na plinovod priključenih že okoli 80 odstotkov družbenih in 40 odstotkov individualnih objektov na Prevaljah, v Mežici pa so tisti, ki se ogrevajo s plinom, še v manjšini. V prihodnjih letih naj bi s plinsko napeljavo nadaljevali v Mežici, v Kotljah in na obrobju Raven, do leta 1998 pa naj bi plin dobili tudi v Črni, za kar so že izdelani projekti. Sredstva za uresničitev teh načrtov bi morali prispevati občinski proračuni, država in investitorji sami, del sredstev pa naj bi se nabral od amortizacije.

Z razširitvijo ogrevanja s plinom se bodo bistveno izboljšale ekološke razmere v vseh naseljih, predvsem pa v gornjem delu Mežiške doline.

Naslednje poglavje v knjižici je namenjeno uporabi plinskih naprav, ki so se v zadnjem obdobju zelo izboljšale glede na izkoristek goriva in uporabnost, saj se je ravnanje in upravljanje z njimi močno poenostavilo. Naprave so

OGREVANJE S PLINOM

predstavljene glede na izvedbo kurišč, vžiga, namestitev in namen uporabe. Bralec se nato seznanja z novimi zahtevami za dimnik in z napotki za varčno porabo plina v hiši.

V zadnjem delu knjižice so predstavljeni proizvajalci opreme za kurjenje s plinom in njihovi kakovostni izdelki.

Besedilo je dopolnjeno s slikami, skicami in tabelami; tako je knjižica res poučen priročnik za vsakogar, ki želi stanovanje, delavnico ali kak drug prostor ogrevati s plinom. Veliko pove tudi tistemu, ki plin že uporablja, pa želi ogrevati bolj varčno kot doslej.

Brošura je oblikovana sodobno, z razpoznavnim prijemom znanega oblikovalca firme Informbiro, zaradi preglednosti pa bi ji koristilo, ko bi bila izdana na večjem formatu ali na več straneh. Izogniti bi se dalo tudi nekaj jezikovnim in tiskovnim napakam, ki so še ostale v besedilu.

Mojca Potočnik

OSKRBA Z ENERGIJO V NOVEMBRU 1994

V novembru sta bili dobava in oskrba s primarnimi in sekundarnimi energenti v redu. Zaradi prekoračitve načrtovane porabe zemeljskega plina pa smo od 21.11. do 30.11. dodatno porabili na ogrevnih in žarilnih pečeh še 74.450 kg propan-butana in je tako zaloga plina padla na 2.597 kg.

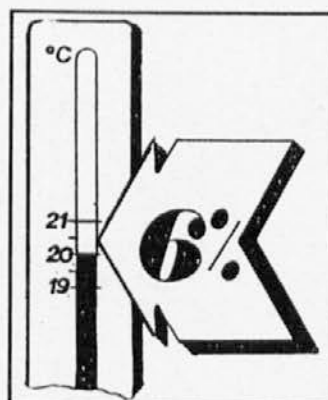
Dne 21.11. je prišlo do strojeloma zračnega kompresorja JAGER, in sicer sta v okvari vijačni blok z reduktorjem in električni motor. Komisija je ugotovila, da je zaradi strojeloma kompresor popolnoma uničen. Kljub okvari tega kompresorja pa oskrba s komprimiranim zrakom ni bila motena.

V novembru smo zbrali 103,3 m³ emulzije. Odpadnega olja za sežig smo zbrali skupaj 32.400 kg, in sicer 21.800 kg s čiščenjem emulzije, 3.600 kg od družb Železarne Ravne in 7.000 kg od zunanjih dobaviteljev.

Poleg rednih pregledov in remontov energetskih naprav smo opravljali še druga, nenačrtovana dela. Dokončali smo in dali v pogon nov parovod za vakuumske naprave v topilnici II. Izvedli smo tudi meritve, ki so pokazale pozitivne rezultate, saj novi parovod dosega zahtevane parametre (tlak in temperatura).

Na podlagi naročil smo opravili še razna popravila na napravah in omrežju centralne kurjave za Stanovanjsko podjetje Ravne in Komunalno podjetje Prevalje.

Ferdinand Kotnik, inž.

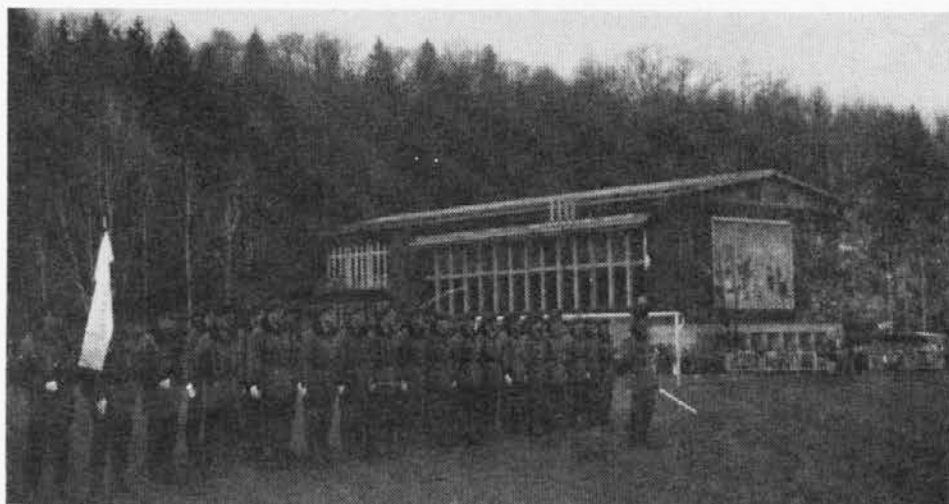

HELIKOPTER KRALJ MATJAŽ

V soboto, 10. decembra, je bila v športnem parku na Ravnah velika slovesnost, na kateri so krstili šolski helikopter, ki ga je Slovenska vojska kupila v Ameriki, z imenom Kralj Matjaž.

Prireditve so se udeležili najvišji predstavniki Slovenske vojske, občine Ravne na Koroškem in množica občanov.

M.P.

UTRINKI LETA 1995

Prevalje so v zadnjih treh letih zaslovene po vrhunskih glasbenih prireditvah. Začele so se po obnovi cerkve, ki je dobila tudi nove orgle, lani pa je za koncerte postal primeren tudi obnovljeni Družbeni dom. Naše gore list in prvi slovenski dirigent milanske Scale **Marko Letonja** se na Prevaljah, kjer je gostoval že z različnimi orkestri in skupinami, dobro počuti.

Umetnost podaja roko industriji, bi lahko rekli ob dogovoru, ki sta ga sklenila podjetje STO in oblikovalec **Oskar Kogoj** (zadnji na desni). Oblikoval je vrsto lepih, uporabnih predmetov, ki naj bi jih izdelovali v tem podjetju Železarne Ravne. Upajmo, da jih bodo znali tudi prodajati.

Na dolgi poti od Raven na Koroškem do atlantske obale se **stiskalnice**, ki jih naredijo v Strojih, kitijo s ponosnim napisom: **Slovenija, Ravne**. Na pragu leta 1995 si lahko zaželimo, da bi na podoben način začela predstavljati naš kraj in državo tudi druga podjetja, naslednice Železarne Ravne.

M.P.

Leto 1994 je bilo zadnje, ko smo se prebivalci Mežiške doline še šteli za občane skupne občine Ravne na Koroškem. Složno smo organizirali srečanje državnikov pri Najevski lipi, vendar ga je večina politikov ignorirala. Naš državni svetnik dr. Janko Sušnik pa je na njem dokazal, da zna vihteti tudi sekiro.

V novembru se je na OŠ Koroški jeklarji poslednjič sestal otroški parlament Mežiške doline. Predstavniki vseh osnovnih šol so županu Adiju Ciglerju priporočili, naj poskrbi, da bo prijazna beseda v prihodnje dobila večjo moč, kot jo je imela doslej. On pa jim, tik pred volitvami, ni mogel veliko obljubiti.

Turistični teden v Črni je najstarejša in najbolj uveljavljena prireditev v Mežiški dolini. Zanj se trudi veliko krajanov, velik pa je tudi delež okoličanov. Še posebej so se na lanskem, 39. tednu, izkazale članice Društva kmetic.

DEDEK MRAZ V NOŽIH

V soboto, 24. decembra, so imeli v NOŽIH dan odprtih vrat za družine zaposlenih v tem podjetju.

Kot je videti po fotografijah, je bil obisk dober, staršem so se pridružili tudi otroci, ki jih je obdaril Dedek Mraz. Igral jim je Pihalni orkester Prevalje, ki se je Nožem tako zahvalil za sponzorski prispevek ob njegovi 85-letnici.

M.P.

KULTURA

2. decembra so v Koroški osrednji knjižnici na Ravnah predstavili knjigo Milana Vošanka **Na poteh med gorami**. Izdala jo je založba Didakta, na slovesnosti pa so sodelovali: prof. Mojca Potočnik, ki je predstavila avtorja in njegovo delo, dipl. inž. Mitja Šipek, ki je bral odlomke iz knjige, in prof. Stanko Lodrant, ki je igral na citre. Knjižnica je ob tej priložnosti pripravila razstavo Vošankovih slik in člankov, ki so izšli v različnih časopisih, največ v Koroškem fužinarju. V knjigi je avtor orisal svoja doživetja na plezanjih v domačih in tujih gorah ter pohode v naravi izrabil za izpoved o smislu življenja, odpovedi in trpljenju, o sreči, ki jo doživlja skupno s prijatelji. Je prijetno branje za vsakogar, kdor ima rad naravo, še posebej gorsko.

V Koroški osrednji knjižnici na Ravnah so v sredo, **7.12.1994**, odprli **razstavo otroških risb o nerodni Avguštini**. V kulturnem programu so sodelovali otroci vseh vrtcev iz Mežiške doline.

Risbe, ki so nastale v okviru republiškega projekta "Ti, jaz, moja družina in Nerodna Avguština" (v organizaciji založbe EPTA in pod pokroviteljstvom Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve) - v njem je sodelovalo prek 8000 otrok iz vse Slovenije - so bile na ogled še teden dni. Najlepše risbe, ki so jih ustvarili otroci iz vrtcev VVZ Ravne na Koroškem s pomočjo staršev, so poslali na zaključno prireditev v Cankarjev dom v Ljubljano.

9. decembra so v Galeriji Grad odprli **razstavo slik** likovnikov iz Radelj: **Miroslava Hajnca, Petra Hergolda in Zorana Ogrinca**. Na slovesnosti sta igrala kitarista Matjaž Steržej in Grega Zupančič.

Likovni pedagogi iz Radelj so se odločili za skupinsko nastopanje in so dela, razstavljena na Ravnah, pred tem že uspešno pred-

stavili v Rogaški Slatini. Odlikujejo se po sodobnem likovnem izrazu, njihova vsebinska opredelitev pa je figuralka.

10. decembra je bil v hotuljski cerkvi koncert novega **moškega okteta**, ki so ga ustanovili v tem kraju. Vodi ga Urška Vezonik z Raven, v njem pa so se zbrali pevci, ki želijo peti predvsem domače, koroške ljudske pesmi. Tak spored so izbrali tudi za svoj prvi koncert.

S Hotuljskim oktetom je nastopil mešani oktet **Vocalitas** iz Krive Vrbe pri Vrbskem jezeru. Pel je adventne in božične pesmi v nemščini, angleščini, francoščini, pa tudi v slovenščini.

1. decembra je bil v Družbenem domu na Prevaljah koncert, na katerem so nastopili: Tomaž Lorenz, violina, Mojca Zlobko, harfa, Boris Šinigoj, lutnja, Marjan Trček, tenor. V drugem delu koncerta je pel mešani zbor župnije Prevalje.

Gostje so mojstrsko predstavili skladbe iz angleške, francoske in italijanske renesanse ter iz novejših obdobij, zbor pa je pel adventne pesmi slovenskih avtorjev in koroške božične pesmi in priredbah Franceta Cigana in Lajka Milisavljeviča.

16. decembra je bil v športni dvorani na Ravnah **božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra ravnanskih železarjev**.

Orkester je pod vodstvom dirigenta Srečka Kovačiča igral različna dela in zvrsti, od opernih skladb do koračnic, z njim pa so nastopili solisti: flvtist

naslovom Praznični december deluje v okviru Centra za socialno delo Ravne in Društva rejnic in rejnikov Mežiške doline.

Na slovesnosti so

Janez Petrač, pevka Katja Oserban in kitarist Robert Sterkuš (električna kitara).

Mojstrsko izvedene skladbe so poslušalci nagradili z burnim aplavzom.

16. decembra je bil v Družbenem domu slavnostni koncert ob **85-letnici delovanja Pihalnega orkestra Prevalje**. Prevaljski godbeniki so pod vodstvom dirigenta Petra Jevšnikarja predstavili svojim zvestim poslušalcem vrsto skladb iz domače in tuje glasbene literature ter dokazali, da so vredni njihovega zaupanja.

23. decembra so v Koroški osrednji knjižnici odprli **razstavo izdelkov študijskega krožka, ki pod**

nastopili mešani pevski zbor župnije Ravne, flvtistka Ana Potočnik, violinistka Metka Cimerman, pravljíčarja Danica Gorjanc, Boris Božin in otroci iz vrtca Solzice, čarovnik Jurij Gorjanc, otroke pa je obiskal tudi Božiček.

28. in 29. decembra so otroci, ki obiskujejo verouk, v Kulturnem domu na Ravnah uprizorili božično igro Zvezda. Režirala je Marija Prikeržnik, sodelovali pa so še: Franc Johman, Filip Hudrap, Urška Rutar, Anton Pisar, Simon Pšeničnik, Urban Kotnik in drugi. Izkupiček od vstopnine so namenili župnijski Karitas.

M.P.

NOVE REVIEJE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- AGENS, ČASOPIS ZA PRIVATIZACIJO, LJUBLJANA
- ARHIV ZA HIGIJENO RADA I TOKSIKOLOGIJU, ZAGREB, HRVAŠKA
- GT-STROKOVNA REVIIJA ZA GOSTINSTVO, TURIZEM IN PREHRANO, LJUBLJANA
- HARTEREI TECHNISCHE MITTEILUNGEN, MUENCHEN, NEMČIJA
- MASCHINENBAU: SCHWEIZER INDUSTRIEMAGAZIN, ZUERICH, ŠVICA
- STROJNIŠKI VESTNIK, LJUBLJANA
- THE ANALYST, LONDON, VELIKA BRITANIJA
- X-RAY SPECTOMETRY, CHICHESTER, VELIKA BRITANIJA

ŠPORT

PLAVANJE

Fužinarjevi plavalci in plavalke so decembra nastopili na dveh tekmovanjih. Na Miklavževem mitingu v Ljubljani, ki je bil 3. in 4. decembra, je nastopilo kar 448 tekmovalcev in tekmovalk iz petih držav, med njimi 14 plavalcev ravenskega kluba. Med kadeti se je najbolj izkazal Matjaž Čepelnik, ki je osvojil 1. mesto v disciplini 100 m prsno. Lidija Breznikar je bila 4., Tanja Merzdovnik 6., Tanja Kumprej pa 9., vsi v prsnem plavanju.

V mariborskem kopališču Pristan je bil 17. decembra tradicionalni plavalni miting za memorial Toneta Božiča. Nastopilo je kar 540 mladih plavalcev in plavalk, med njimi tudi skupina iz PK Fužinar. V konkurenci starejših deklic je Tanja Merzdovnik osvojila 1. mesto na 100 m prsno in 2. mesto na 100 m delfin. Špela Fras je bila enkrat tretja in enkrat peta, Lidija Breznikar pa si je priplavala eno 3. mesto. Med mlajšimi deklicami je Tanja Kumprej zmagala v disciplini 50 m prsno in bila po osvojenih točkah nasploh najboljša v svoji starostni skupini. Poleg tega je Kumprejeva osvojila še 5. mesto v disciplini 50 m delfin. Majda Majerič si je priplavala eno peto in eno osmo mesto, med mlajšimi dečki pa je Uroš Praznik osvojil prav tako eno peto mesto. Tudi štafeta starejših deklic Fužinarja je bila peta. V disciplini 4 x 100 m mešano so za našo ekipo plavale Tanja Merzdovnik, Špela Fras, Janja Goligranc in Lidija Breznikar.

KEGLJANJE

V spomin na dolgoletnega predsednika kegljaškega kluba Fužinar Ota Hafnerja so na Ravnah 17. in 18. decembra že šestič pripravili turnir, na katerem je nastopilo natanko 100 kegljačev in kegljavk iz vse Slovenije. Največ uspeha so imeli tokrat kegljači in kegljavke iz koroških klubov, saj sta prvi mesti osvojila član domačega kluba Ivo Mlakar in Slovenjgradčanka Nada Černič.

Rezultati - moški: 1. Mlakar 926 podrtih kegljev; 2. Lasnik (oba Fužinar) 915; 3. Založnik (LIV Postojna) 902; 4. Belaj 889; 5. Podojstršek (oba Fužinar) 880 kegljev. Ženske: 1. Černič (Sl. Gradec) 421 podrtih kegljev; 2. Podbrežnik (Šoštanj) 419; 3. Verbole 418; 4. Žagar 409; 5. Sabljar (vse Korotan) 409 kegljev itd.

Posebej se je odvijalo memorialno tekmovanje za upokojence, kjer je v disciplini 100 lučajev mešano zmagal Parotat pred Prinčičem in Krajncem.

KARATE

Na Ravnah je v začetku decembra potekalo tretje državno prvenstvo v tradicionalnem karateju za osnovnošolske otroke. Nastopilo je blizu 100 tekmovalcev iz sedmih krajev, med njimi pa so imeli precej uspeha mladi domači karateisti, člani ravenskega kluba. Osvojili so tri naslove državnih prvakov. Tako sta v disciplini kata posamezno prvi mesti osvojila Mitja Topalovič med malčki in Jani Krebs med mlajšimi šolarji. Jani Krebs je bil nasploh najboljši tekmovalcev prvenstva, saj je skupaj z Milenkom Cvijetinovičem in Lovrom Hovnikom osvojil še ekipni naslov državnih prvakov v disciplini sinhronizirana kata med mlajšimi šolarji. Med posamezniki so se izkazali še: Cvijetinovič z 2. mestom, Hribernik s 5. mestom in Hovnik z 8. mestom med mlajšimi šolarji. Med starejšimi je Dejan Komperšek osvojil 5. mesto, prav tako, kot omenjena trojica, v disciplini kata posamezno.

ŠAH

V spomin na svoja nekdanja člana Mirka Hrovatiča in Maksa Pešla je šahovski klub Fužinar 17. decembra organiziral tradicionalni memorialni turnir. Nastopilo je 27 šahistov iz štajersko-koroške regije. Turnir je potekal v aktivnem šahu, po švicarskem sistemu (9 kol), zmagal pa je tretjič Velenjčan Drago Kristan. Vrstni red: 1. Kristan, Velenje, 8 točk, 2. Peruš, Fužinar, 7, 3. Burjak, Črna, 6,5, 4. Turičnik, Fužinar in 5. Matko, Velenje, oba po 6 točk, itd.

KUNC, LAČNOVA IN KOROTAN SUVEL

Na Ravnah so že sredi decembra izbrali najboljše športnike občine za leto 1994. Po mnenju članov strokovnega sveta za vrhunski šport pri ŠZ Ravne so najboljši: **alpski smučar Mitja Kunc, smučarska tekačica Nataša Lačen in nogometaši Korotana Suvela s Prevalj-najboljša ekipa.**

Mitja Kunc, član SK Nova Oprema iz Črne je bil za športnika leta izbran že šestič zapored. Njegovi lanski največji uspehi so povezani z zimskimi olimpijskimi igrami v Lillehammerju, kjer je osvojil 4. mesto v slalomu, 7. v kombinaciji in 14. mesto v veleslalomu. Poleg tega je v tekmah za svetovni pokal dosegel vrsto zelo dobrih uvrstitev, predvsem v veleslalomu.

Tudi **Nataša Lačen** je članica SK Nova Oprema iz Črne, naziv športnice leta pa si je pridobila drugič. 23-letna Črnjanka je v pretekli zimski sezoni osvojila kar tri naslove državne prvakinja med članicami, in to na 5, 10 in 15 km v klasični tehniki. Uspešno je lani nastopala v tekmovanjih za alpski pokal, v decembru pa se je izkazala tudi v tekmah za svetovni pokal, kjer je prvič nastopila in osvojila za Slovenijo prve točke v tem uglednem tekmovanju.

Najboljša športna ekipa občine Ravne v minulem letu so nogometaši **Korotana Suvela** s Prevalj. Prvič v zgodovini koroškega nogometa jim je uspel prodor med najboljše slovenske klube, kjer so po jesenskem delu prvenstva I. lige uvrščeni na zelo dobro 9. mesto.

Ivo Mlakar

KADROVSKA GIBANJA

30. novembra 1994 je bilo v družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih 3948 delavcev.

Družba	Št. zaposlenih
METAL	1266
JEKLOLIVARNA	417
ARMATURE	201
STO	600
STROJI	522
NOŽI	197
ENERGETIKA	107
LOGISTIČNI CENTER	262
TRANSLOG	1
TRANSKOR	76
DE PROFUNDIS	84
VOGARD	78
SERPA	119
GASILSKI ZAVOD	18

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

V podjetjih koncerna Slovenske železarne je do konca novembra delovno razmerje sklenilo 17 delavcev, od tega se jih je iz vojske vrnilo 5, enega pa so prerazporedili v drugo družbo.

Družbe so zaposlile naslednje število delavcev: Metal in Noži po 4, STO 3, Armature in De profundis po 2 ter Jeklolivarna in Stroji po 1.

V družbah, ki so se oblikovale iz nekdanjih t.i. podjetij C, je število zaposlenih v primerjavi z oktobrom nespremenjeno - za 1 zaposlenega se je povečalo v Gasilskem zavodu in Transkorju.

Prenehanje delovnega razmerja

V ravenskih družbah koncerna Slovenske železarne je novembra delovno razmerje prekinilo 20 delavcev: 3 so se invalidsko upokojili, 5 jih je odšlo sporazumno, 3 je poteklo delovno razmerje za določen čas, 3 so odšli v vojsko, 1 pa na poklicno rehabilitacijo, 4 trajno presežni delavci so se zaposlili pri drugem delodajalcu, 1 delavca pa so prerazporedili znotraj koncerna.

Število zaposlenih se je zmanjšalo v Metalu (7), Logističnem centru (5), STO (3), Armaturah (3), Jeklolivarni (1) in Strojih (1), od zasebnih družb pa le v Transkorju (1).

Po podatkih strokovne službe pripravila A.Č.

DRAGO DEBENJAK 1937 - 1994

Življenje je polno presenečenj, in vendar je tistih dobrih tako malo. Tako je nas, tvoje sodelavce v četrtek pretresla novica, da te ni več.

Vedeli smo, da si bolan, vendar smo vsi nekako upali, da le ni tako hudo. Starejši sodelavci se te še spominjajo iz tistega daljnega leta 1964, ko si se kot mlad pripravnik zaposlil na takratnem OTKR in takrat se je tvoja usoda raziskovalca povezala z nami v Jeklolivarni. Skupaj smo doživeli tista lepa leta razcveta in tiste grenke ure, ko smo ostali skoraj brez dela. Nekako smo prebrodili vse težave z upanjem, da bo sedaj pa le bolje. In takrat te je doletela bolezen.

V našem spominu boš ostal tak, kot smo te zadnjikrat videli na delu, nasmeganega, dobre volje in z neizmerno željo, da bi čim več in čim bolje naredil. Ure in ure smo v teh dolgih letih sodelovanja preživeli skupaj in iskali najustreznejše rešitve v proizvodnji. Tebi delo ni bila muka, vedno si ga z veseljem, vestno in požrtvovalno opravljal. Ni fraza, ko rečem, da si bil dober človek, pošten in pokončen. Veseli in ponosni smo, da smo te poznali in delali s tabo. Ob zadnjem slovesu se ti v imenu sodelavcev, sindikata in vodstva zahvaljujem za vse, kar smo lepega doživeli.

Vsem tvojim, ki so te imeli radi, pa izrekam iskreno sožalje.

ZAHVALI

Ob izgubi drage mame, žene, sestre, ome ter tašče **JOŽICE VRBNJAK** se iskreno zahvaljujemo Komunalnemu podjetju Prevalje, Zdravstvenemu domu Ravne, godbi na pihala Ravne, pevcem, sosedom, sodelavcem, sorodnikom ter g. župniku z Raven za poslovične besede, ostalim pa za nesebično pomoč ter za darovano cvetje oziroma sveče.

Družina Vrbnjak

Vsem, ki ste nam bili v podporo v dneh, ko smo se poslavljali od naše drage mame in babice **ANGELE ZAVOLOVSEK**, smo dolžni iskreno in toplo zahvalo. Še posebej se zahvalimo vsem sosedom, gospe Veri Horjak za tople poslovične besede, g. župniku za pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Hvala tudi vsem, ki ste darovali cvetje in sveče in se zadnjič poslovili od nje.

Družini Zavolovšek in Hudrap

Ustanoviteljica Informativnega fužinarja je bila Železarna Ravne, sedaj pa izhaja za naslednja železarska podjetja: SŽ - Metal Ravne, d.o.o., SŽ Jeklolivarno Ravne, d.o.o., SŽ - STO Ravne, d.o.o., SŽ - Stroje Ravne, d.o.o., SŽ - Nože Ravne, d.o.o., SŽ - Armature Muta in Energetiko Ravne, d.o.o., ter za nekatere zasebne družbe, ki so nastale iz t.i. podjetij C. Pripravilja: Medicalgraf Prevalje, d.o.o., Koroška 14, Ravne na Koroškem (Fužinar Ravne, d.o.o.).

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, novinarka in lektorica Mojca Potočnik, tehnična urednica Jelka Jamšek. Tel: 0602 21- 131, urednica int. 6305, tajništvo 6753, novinarka 6304. Tisk: Grafika & Gergek Prevalje.

Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128- 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

PREBRALI SMO ZA VAS

Kako obvladati prostor in čas

Veliko naše jeze izhaja iz frustriranosti in iz tega, da smo pod prevelikim pritiskom. Energijo dostikrat zapravljamo le zato, ker nismo dovolj dobro organizirani.

Nekaj nasvetov, kako lahko pri delu zmanjšate nepotrebni stres:

- Ne poskušajte delati preveč stvari hkrati. Določite prioritete in se jih držite.

- Čim manj se zavezujte, da boste kak projekt končali do roka - čim manj sprejemajte časovne omejitve drugih.

- Na poti v službo v mislih preletite vse, kar morate tisti dan storiti - in si recite, da bo vse teklo gladko.

- Imejte sistem predalov s pomembnimi dokumenti, ki jih morate obdelati, in jih uredite po vrstnem redu nujnosti.

- Če lahko, opravljajte delo, ki zahteva najbolj intenzivno koncentracijo, v tistem delu dneva, ko ste v največji formi, rutinsko pa takrat, ko vam energija popušča.

- Določite si tempo. Ne pretiravajte s koncentracijo: ura in pol brez predaha je več kot dovolj. Psihologi so ugotovili, da je to ponavadi maksimum, ki ga prenesemo. Če po tem nadaljujemo brez odmora, začnemo delati napake. In če se še bolj trudimo, s tem ne povečamo učinkovitosti, ampak le utrujenost in stres.

- Vsake toliko časa si privoščite kratek odmor. Pojdite v umivalnico, giblajte se, pretegnite se, globoko dihajte ...

- Malo stvari nas spravi v večji bes kot to, da moramo čakati pri slušalki, ko telefoniramo, ali da čakamo, da nas nekdo pokliče nazaj. Nikoli ne čakajte, če je oseba, ki jo kličete, zasedena. Pri pomembnih klicih nikoli ne pristanite na to, da vas pokličejo nazaj. Namesto tega se domenite, kdaj lahko spet pokličete sami.

- Posvetite pozornost temu, kako delate, tako da ne trošite energije (recimo) z napenjanjem oči. Če je treba, spremenite razsvetlavo in razpored pohištva, da se boste počutili bolj sproščeno in dobro.

- Od časa do časa se zavedite svoje telesne drže. Kar se dogaja v duhu, se vedno odraža na telesu, zato pri poskusu koncentriranja napnemo mišice. Preverite, ali imate zgrbljena ramena in ali imate napete mišice na hrbtu.

- Prepričajte se, da dobivate dovolj kisika in da je soba, v kateri delate, dobro prezračena.

(Vir: Louis Proto: Več energije, Ljubljana, 1994)

Kakšni smo Slovenci

Na narod ne moremo in ne smemo gledati kot na super organizem, ki absolutno determinira svoje pripadnike in ob katerem ti izgubljajo svojo individualno veljavnost. Brez individualnega prispevka svojih članov ne more imeti vsebine nobena skupina, nobena skupnost tudi obstajati seveda ne more. A spet je res, da te vsebine ne ustvarjajo izolirani posamezniki; ustvarja jo njihovo sožitje, njihova socialna stvarnost.

Naše analize že kažejo, da smo Slovenci v osebnostnem pogledu enako različni in raznovrstni kot drugi narodi. Med nami so nedvomno osebnostne razlike. Glede na populacijske in demografske razrede - glede na spol, starost, socioekonomske sloje, gospodarsko razvitost, regionalno strukturiranost. In slovenska povprečja, ki hočeš nočeš reprezentirajo naš narodnostni značaj, so v vsakem pogledu primerljiva in somerljiva z osebnostnimi povprečji drugih narodov.

To pa ne pomeni, da se ta povprečja med narodi ne

razlikujejo. V nekaterih osebnostnih potezah in dimenzijah se pojavljajo razlike in posebnosti, ki opredeljujejo osebnostno specifičnost posameznih narodov. A v drugo zablodo bi se zapletli, če bi verjeli, da so značilnosti slovenske populacije zgolj tiste, o katerih smo vajeni slišati.

Tudi pri slovenski populaciji seveda lahko odkrijemo specifičnosti. Osebnostni profil, ki se je uveljavil v našem prostoru, ni od včeraj, in lahko si predstavljamo, da je prispeval k naslednjim kompleksom: hlapčevski "sindrom", samomorilnost, "slovenska" pridnost, "slovenska" medsebojna zavistnost in neugnana težnja po neodvisnosti. A tudi ta profil je - vsaj delno - posledica razmer, v katerih so živeli in se gibali Slovenci. Odkar jih obdajajo številčnejši narodi, so v nezavidljivi situaciji nekoga, ki je vedno znova frustriran v težnji po uveljavljanju. Tako zgodovinski znaki kot analize osebnostne strukture danes nam kažejo, da pri Slovencih v povprečju ni ravno primanjkovalo naravne agresivnosti, bojevitosti in celo teženj po dominiranju. Neuspešno soočanje s sosedi, ki so po številu in nacionalnih rezervah neprimerno močnejši, je moralo porajati depresivne reakcije. Agresivnost pa je v kombinaciji z intravertiranostjo in depresivnostjo nedvomno osebnostna podlaga za naraščanje samomorilnosti in samouničevalnosti. Občutek majhnosti lastnega prostora in hkratno občutenje enormnosti vsega tujega, ki je povrh nenehno vdiralo tudi k nam, je moralo vzbujati obrambne mehanizme. Po eni strani se pri frustraciji nujno krepijo izvorne uveljavitvene težnje, težko dosegljivi cilji postajajo še privlačnejši. Slovenci smo se zato potegovali za neodvisnost celo v časih in v razmerah, ko to ni bilo samo težko, temveč je bilo videti popolnoma nemogoče. Danes, ko smo to končno dosegli, smo se v bistvu otresli zelo hudega bremena. Blokiranje naše naravne agresivnosti, naše naravne težnje po uveljavljanju in ekspanziji, je del te energije nujno preusmerilo navznoter, v medsebojno agresivnost, ki se žal ni kazala kot ustvarjalna kompetitivnost, ampak kot tisto, kar še danes prislovično imenujemo "slovenska favšija".

Občutja ponižanosti in hlapčevstva so nadaljnji spremljevalni pojavi opisanega frustracijskega procesa. In prav to je tipično: stereotipa o ponižnosti, hlapčevstvu in neagresivnosti si ne bo ustvarjal tisti, ki se je s takšno vlogo sprijaznil, temveč tisti, ki se z njo noče sprijazniti.

Slovenci smo kar precej storilnostno naravnani, tako da predstava o marljivosti ni iz trte zvita. Vendar se zdi, da bomo morali še kaj spremeniti v naši mentaliteti, da bomo svojo storilnostno naravnost razvili v res ustvarjalno produktivnost.

Kolektivizem, ki ga je na silo vsajal prejšnji sistem, osebnostni strukturi in tradiciji Slovencev ni bil pisan na kožo. Seveda ni mogel bistveno spremeniti osebnostnega profila, a prizadel ga je že s tem, da je prizadel našo mentaliteto. Še vedno se le stežka poslavljamo od vsiljene ideologije neodgovornega egalitarizma in antielitizma.

Spreminjanje osebnostne strukture, ki je med najbolj stabilnimi psihičnimi pojavi, pa je jalov posel, vsaj kratkoročno neuresničljiv. Možni faktor osebnostnih sprememb so velike družbene spremembe. Te ravno doživljamo. In ker so te spremembe v pretežni meri pozitivne in spodbudne, njihov vrhunec pa je nedvomno osamosvojitve (ki nas bo rešila prenekatero nacionalne travme) in obeti za gospodarsko prenovu (ki je ta hip neposredno še ne občutimo), je tudi pričakovati, da bodo predvideni premiki temu ustrezni. Predvsem mislim, da se utegne ob normalnem in ugodnem razvoju stvari nekoliko znižati slovensko povprečje psihotizma in nevroticizma (zlasti depresivnosti) in morda tudi nekoliko povečati stopnja ekstravertiranosti.

(Vir: Janez Musek: Psihološki portret Slovencev, Ljubljana, 1994)